

Bestuursvoorstel

Onderwerp: Jaarrekening 2017 Nummer: Bestuursstukken\2614	Agendapunt: 4
--	----------------------

DB: Ja 07-05-2018	BPP: Ja 23-05-2018	FAZ: Ja 23-05-2018	VVSW: Ja 23-05-2018	AB: Ja 06-06-2018
-----------------------------	------------------------------	------------------------------	-------------------------------	-----------------------------

Opsteller: Remco Hennipman, 0598-693794 Personeelszaken, Financiën en Bedrijfsvoering	Opdrachtgever: Klaas de Veen	Portefeuillehouder: Jan Batelaan
--	--	--

Ondersteuning van de afdeling: ☐ Technisch ☐ Juridisch ☒ Financieel ☒ Staf ☐ Communicatie ☐ ICT / Beveiliging

Externe betrokkenen: Ernst & Young	Reden: Accountantsverslag controle jaarrekening en controleverklaring
--	---

Samenvatting: De jaarrekening 2017 geeft een voordelig resultaat van € 3,6 miljoen ten opzichte van de primitieve begroting. Ten opzichte van de najaarsrapportage 2017 is het resultaat € 3,3 miljoen voordeliger. Het voordeel wordt nog nader geanalyseerd en het structurele deel wordt meegenomen in de voorjaarsrapportage 2018 en de meerjarenraming 2019 t/m 2022. De accountant heeft naar aanleiding van de uitgevoerde controle een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid.

Duurzaamheidsparagraaf: Nee

Begrotingsaspecten: Nee

AB Voorstel:	
1. Het resultaat als volgt te bestemmen:	
- algemene reserve watersysteembeheer; toevoeging voordeel	€ 2.644.000,-
- algemene reserve zuiveringsbeheer; toevoeging voordeel	€ 934.000,-
Totaal	€ 3.578.000,-
2. De volgende budgetten 2017 overhevelen naar 2018:	
- Oude Zeesluis Delfzijl	€ 25.000,-
- Invoering Omgevingswet	€ 102.000,-
- Veenkartering	€ 79.000,-
- Duursaam Glashelder	€ 42.000,-
- Zuidlaardermeer	€ 100.000,-
- Aanloopkosten NBK	€ 102.000,-
Totaal	€ 450.000,-

Bestuursvoorstel

3. Het volgende budget 2017 overhevelen naar de Meerjarenraming 2019-2022	
- Zuidlaardermeer	€ 188.000,-
4. Kennisnemen van de voortgangsrapportage Masterplan Kaden.	
5. Kennisnemen van de voortgangsrapportage KRW-programmafinanciering.	

Bijlagen: Ja

- Jaarrekening 2017;
- Accountantsverslag jaarrekeningcontrole 2017 Ernst & Young;
- Voortgangsrapportage 2017 Masterplan Kaden;
- Voortgangsrapportage 2017 KRW-programmafinanciering.

Ter inzage (bestuursnet): Nee

Onderwerp(en):

-

Besluit/opmerkingen bestuur:

Paraaf secretaris-directeur:

Bestuursvoorstel

Aanbieding jaarrekening

Hierbij bieden wij u de jaarrekening 2017 aan. Voor de inhoud verwijzen wij u naar de bijgevoegde jaarrekening. De jaarrekening 2017 geeft een voordelig resultaat van € 3,6 miljoen. Dit is na aanwending van de bij de primitieve begroting geraamde aanwending van de algemene reserves van € 2,0 miljoen. Het resultaat zonder aanwending van de algemene reserves bedraagt derhalve € 1,6 miljoen.

Het werkelijk resultaat over 2017 is € 3,3 miljoen voordeliger dan verwacht bij de najaarsrapportage 2017. Het voordeel wordt nog nader geanalyseerd en het structurele deel wordt meegenomen in de voorjaarsrapportage 2018 en de meerjarenraming 2018 t/m 2021.

In de jaarrekening wordt nader ingegaan op de opgetreden verschillen (zie bladzijde 42 en verder).

Oordeel accountant

De accountant heeft naar aanleiding van de uitgevoerde controle een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid en rechtmatigheid.

Op grond van het Waterschapsbesluit stelt het algemeen bestuur de goedkeuringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren. De financiële verordening met daarin de goedkeuringstolerantie is op 15 februari 2012 door het algemeen bestuur vastgesteld.

De goedkeuringstolerantie is als volgt:

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% bruto-lasten)	≤ 1%	> 1% - < 3%	-	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% bruto-lasten)	≤ 3%	> 3% - < 10%	≥ 10%	-

Op grond van de jaarrekening 2017 bedraagt de goedkeuringstolerantie voor fouten afgerond € 870.000,- (1% van de lasten) en voor onzekerheden € 2.610.000,- (3% van de lasten).

Ten aanzien van de jaarrekening 2017 resteren geen ongecorrigeerde controleverschillen met betrekking tot getrouwheid. Daarnaast zijn geen materiële controleverschillen gecorrigeerd. Tot slot zijn geen financiële rechtmatigheidsfouten geconstateerd.

In het bijgevoegde accountantsverslag 2017 gaat de accountant in op de uitkomsten van de jaarrekeningcontrole, de kwaliteit van de beheersorganisatie en het rechtmatigheidsbeheer. Over de uitkomsten van de jaarrekeningcontrole en de kwaliteit van de beheersorganisatie worden hieronder nog een aantal toelichtingen gegeven. Verder wordt korthedshalve verwezen naar het accountantsverslag.

Bestuursvoorstel

Uitkomsten jaarrekeningcontrole

Begrotingsbeheer

Volgens de accountant zou de afwijking tussen het gerealiseerde resultaat en het begrote resultaat maximaal 3% van de lasten mogen bedragen. Wij zitten met een afwijking van 3,7% in 2017 aan de hoge kant. Dit verschil valt echter goed te verklaren.

Van het voordelige resultaat van € 3.327.000,- ten opzichte van de najaarsrapportage valt een onderverdeling te maken naar drie componenten:

- Niet bekend bij het samenstellen van de najaarsrapportage	€ 1.607.000,-
- Geraamd budget 2017 wordt besteed in 2018 en verder	€ 638.000,-
- Overig voordeel	€ 1.082.000,-

Het gedeelte niet bekend bij de najaarsrapportage betreft afwijkingen die bij het samenstellen van de najaarsrapportage nog niet bekend waren of moeilijk in te schatten. Er is bijvoorbeeld rekening gehouden met de veronderstelling dat een nieuwe cao voor eind 2017 zou zijn afgesloten. Dit is niet gebeurd, waardoor een voordeel op de personeelslasten is ontstaan. Voor een verdere toelichting op het voordeel van € 1,6 miljoen en een toelichting op de geraamde budgetten in 2017 die worden besteed in 2018 en het overige voordeel verwijzen wij naar de jaarrekening. Op basis van onze nadere analyse is Ernst & Young van mening dat het prognosticerend vermogen van het waterschap nog immer in orde is.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De accountant geeft ons ter overweging om de belangrijkste risico's te voorzien van een nadere toelichting, waaronder een inschatting van de kans en impact. Momenteel bestaat er reeds een risicoregister waarin per risico-activiteit wordt ingegaan op de risico-gebeurtenis, de risico-oorzaak, het risicogevoel en de beheersmaatregelen. Ook wordt per activiteit een inschatting gemaakt van de kans en impact. Het risicoregister wordt jaarlijks meerdere keren bijgewerkt. Hiermee wordt gewaarborgd dat het risicoregister altijd up-to-date is. Wij zijn van mening dat onze risicobeheersing hiermee voldoende is.

Kwaliteit beheersorganisatie

Corruptie- en omkopingsrisico's

De accountant constateert dat wij diverse maatregelen ten aanzien van het waarborgen van integriteit hebben geïmplementeerd. Naar aanleiding van enkele controlewerkzaamheden zijn dan ook geen bijzonderheden geconstateerd. Ter overweging geeft de accountant ons nog mee om in het kader van dit onderwerp de risicoanalyse te expliciteren, inclusief de aanwezige beheersingsmaatregelen. Wij zijn van mening dat onze beheersingsmaatregelen voldoende zijn en dat wij dit niet nog extra behoeven te beschrijven.

Bestuursvoorstel

Resultaatbestemming

Wij stellen u voor het voordelig resultaat van € 3.578.000,- als volgt te bestemmen:

- Algemene reserve watersysteembeheer; toevoeging voordeel € 2.644.000
- Algemene reserves zuiveringsbeheer; toevoeging voordeel € 934.000

Totaal € 3.578.000

Gevolgen voor de algemene reserves

De uitkomst van de jaarrekening 2017 heeft de volgende gevolgen voor de algemene reserves.

Taak	Watersysteem- beheer	Zuiverings- beheer	Totaal
Stand 1 januari 2017 (incl. resultaat 2016)	10.169.000	1.631.000	11.800.000
Aanwending algemene reserve	1.554.000	743.000	2.297.000
Stand 31 december 2017	8.615.000	888.000	9.503.000
Mutaties resultaat 2017	2.644.000	934.000	3.578.000
Stand 31 december 2017 incl. resultaat 2017	11.259.000	1.822.000	13.081.000

Deze stand is afgezet tegen de vastgestelde bandbreedtes voor de minimum omvang als volgt.

Taak	Stand per 1 januari 2018	Minimum omvang	Tekort (-) t.o.v. minimum Overschot (+)
Watersysteembeheer	11.259.000	1.636.000	+ 9.623.000
Zuiveringsbeheer	1.822.000	607.000	+ 1.215.000
Totalen	13.081.000	2.243.000	+ 10.838.000

Watersysteembeheer

Bij de begroting 2018 is uitgegaan van een stand per 1 januari 2018 van € 8.616.000,-. De werkelijke stand is met € 11.259.000,- (zie hierboven) € 2.643.000,- hoger. Dit is het gevolg van het hoger voordelig rekeningresultaat voor de taak watersysteembeheer.

Zuiveringsbeheer

Bij de begroting 2018 is uitgegaan van een stand per 1 januari 2018 van € 1.138.000,- positief. De werkelijke stand is € 1.822.000,- positief. Het verschil bedraagt € 684.000,-. Dit is het gevolg van het voordeliger rekeningresultaat voor de taak zuiveringsbeheer.

Bij de meerjarenraming 2019 tot en met 2022 zal een voorstel worden opgenomen over de inzet van de algemene reserves.

Bestuursvoorstel

Budgetoverheveling

Voor een aantal posten, waarvoor in 2017 budget was gereserveerd maar waarvan de uitvoering pas in 2018 en verder zal plaatsvinden, wordt voorgesteld deze budgetten over te hevelen. Dit betreft een totaalbedrag van € 450.000,- voor de voorjaarsrapportage 2018 en € 188.000,- voor de meerjarenraming 2019-2022. Het gaat om de volgende posten:

Vervanging debietmeter Oude Zeesluis Delfzijl (€ 25.000,-)

In de voorjaarsrapportage 2017 is een extra raming opgenomen van € 60.000,- voor de vervanging van de debietmeter van de Oude Zeesluis. Tijdens het offerte traject is er geconstateerd dat er inmiddels goedkopere alternatieven op de markt zijn die vergelijkbare resultaten leveren. Doordat deze alternatieven eerst uitgebreid moesten worden getest, is het niet gelukt de vervanging in 2017 uit te voeren. De vervanging zal nu plaatsvinden in het eerste kwartaal 2018 en zal € 25.000,- bedragen.

Invoering Omgevingswet (€ 102.000,-)

Voor de invoering van de Omgevingswet is in 2017 een stimuleringsbijdrage ontvangen van het Rijk van € 143.000,-. Dit bedrag is opgenomen in de najaarsrapportage 2017. Daarnaast is in de begroting € 100.000,- opgenomen voor de invoering. In 2017 is hiervan € 102.000,- niet besteed. Deze kosten zullen in 2018 worden gemaakt.

Budget Veenkartering (€ 79.000,-)

Voor de kosten van veenkartering is éénmalig € 200.000,- geraamd in 2017. Het project is voor de zomer van 2017 gestart en loopt door tot en met het voorjaar van 2018. Het pakket aan uit te voeren werkzaamheden en de bijbehorende afstemming met de grondeigenaren was te omvangrijk om tijdig af te kunnen ronden in 2017. Hierdoor is € 79.000,- niet besteed in 2017 en zal worden besteed in 2018.

Maatregelenprogramma Duursaam Glashelder (€ 42.000,-)

In het voorjaar 2017 is het maatregelenprogramma Duursaam Glashelder vastgesteld. Voor het monitoren van de voortgang is € 210.000,- beschikbaar gesteld gedurende de periode 2017 - 2021. Omdat onduidelijk was hoe de uitgaven over de jaren heen zouden plaatsvinden was voorlopig gekozen voor een jaarbudget van € 42.000,- in 2017. In dit eerste jaar is nog geen gebruik gemaakt van het budget, omdat met de betrokken partners afspraken moesten worden gemaakt over de exacte uitvoering van de exacte uitvoering van de verschillende deelprojecten. Voorgesteld wordt daarom om het budget 2017 door te schuiven naar 2018.

Onderzoek KRW Zuidlaardermeer (€ 100.000,- in 2018 en € 188.000,- voor 2019-2022)

Zoals al aangegeven in de tussenrapportages verloopt het bestuurlijke traject voorafgaand aan het feitelijk opstellen van het plan vertraging op. Van het beschikbare budget is in 2017 daardoor € 288.000,- niet uitgegeven. Oorspronkelijk zou dit project - in het kader van het versnellen van beheerprogramma opgaven (coalitieakkoord) - in 2018 - afgerond worden. Vanwege de opgelopen vertraging zal afronding pas in 2019 plaatsvinden. Voorgesteld wordt van het restantbudget van € 288.000,-, € 100.000,- over te hevelen naar 2018 en € 188.000,- naar de meerjarenraming 2019 - 2022.

Bestuursvoorstel

Aanloopkosten NBK (€ 102.000,-)

Voor onze bijdrage in de aanloopkosten van het NBK is in de begroting 2017 € 350.000,- geraamd en daarnaast is op 2017 € 120.000,- restant budget 2016 overgeheveld via de voorjaarsrapportage 2017.

Totaal beschikbaar budget 2017 € 470.000,-. Hiervan is in 2017 € 368.000,- besteed.

Aangezien de resterende kosten in 2018 zullen worden gemaakt, wordt voorgesteld het restantbudget van € 102.000,- over te hevelen naar 2018.

Voortgangsrapportages 2017

Als bijlagen zijn de voortgangsrapportages over 2017 met betrekking tot het Masterplan Kaden en de KRW-programmafinanciering bijgevoegd. Korthedshalve wordt verwezen naar deze bijlagen.

Voorstel

1. Het resultaat als volgt te bestemmen:

- algemene reserve watersysteembeheer; toevoeging voordeel	€ 2.644.000,-
- algemene reserve zuiveringsbeheer; toevoeging voordeel	€ 934.000,-
Totaal	€ 3.578.000,-

2. De volgende budgetten 2017 overhevelen naar 2018:

- Oude Zeesluis Delfzijl	€ 25.000,-
- Invoering Omgevingswet	€ 102.000,-
- Veenkartering	€ 79.000,-
- Duursaam Glashelder	€ 42.000,-
- Zuidlaardermeer	€ 100.000,-
- Aanloopkosten NBK	€ 102.000,-
Totaal	€ 450.000,-

3. Het volgende budget 2017 overhevelen naar de Meerjarenraming 2019-2022

- Zuidlaardermeer	€ 188.000,-
-------------------	-------------

4. Kennisnemen van de voortgangsrapportage Masterplan Kaden.

5. Kennisnemen van de voortgangsrapportage KRW-programmafinanciering.

namens het dagelijks bestuur,

Harm Küpers
secretaris-directeur

Geert-Jan ten Brink
dijkgraaf